

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Василюк Олени Михайлівни на тему «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дисертаційна робота Василюк Олени Михайлівни «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) виконана на кафедрі інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 10 від 21.12.2021 р.).

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Василюк Олени Михайлівни на тему «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» вченою радою ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 2 від 19 березня 2024 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», та призначено двох рецензентів:

1) професорку кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», докторку педагогічних наук, професорку О.О. Лаврентьєву;

2) проректорку із забезпечення якості освітнього процесу, кандидатку педагогічних наук, доцентку Т.І. Коробейнікову.

В результаті аналізу результатів виконання здобувачкою ступеня доктора філософії Василюк О.М. освітньо-наукової програми, індивідуального плану, розгляду, опрацювання теоретичних та практичних положень дисертаційного дослідження, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також за підсумками проведення фахового семінару кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедри європейських і східних мов та перекладу, кафедри іноземних мов, який відбувся на розширеному засіданні кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол №11 від 16.04.2024 р.), визначено наступне.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що нині гостро постало питання здоров'язбереження у зв'язку із кардинальними змінами останніх десятиріч в українському суспільстві, несприятливою соціально-економічною та екологічною ситуацією у країні, війною з російською федерацією. Ці проблеми викликають ускладнення, що пов'язані з адаптацією викладачів до сучасних соціально-економічних умов та негативно впливають на фізичне і психічне здоров'я педагогів, що у свою чергу відображається на якості освітнього процесу. Це ставить високі вимоги до професіоналізму викладача, який має не

лише на високому рівні здійснювати викладацьку та наукову діяльність, а й бути здатним сам піклуватися про своє індивідуальне здоров'я, підтримувати його, зберігаючи працездатність та творчу активність, та формувати у студентів культуру здорового і безпечного способу життя.

Дисертація відповідає основним напрямам досліджень кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», проведених у межах комплексних наукових тем «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784) і «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059).

Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених в дисертації. Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток професійної освіти України. Основні результати дисертаційної роботи одержано автором самостійно.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів та висновків, одержаних у дисертаційній роботі Василюк Олени Михайлівни, забезпечені використанням сучасних теоретичних та емпіричних методів науково-педагогічних досліджень, зокрема методів математичної статистики для визначення статистичної значущості отриманих у ході експерименту результатів.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: *вперше* обґрунтовано і розроблено педагогічну технологію формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій; обґрунтовано і розроблено підходи до удосконалення процесу формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови (створення інноваційного змісту для дисциплін філологічного циклу для формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови; застосування цифрових технологій у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови); виокремлено компоненти здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, гносеологічний, діяльнісний, комунікативний, рефлексивний), визначено критерії (рівень усвідомлення цінності здоров'я, вмотивованість до здорового способу життя та підтримки здоров'я власного та здобувачів освіти в ситуаціях професійної діяльності, рівень володіння іншомовною лексикою, що стосується сфери здоров'язбереження, рівень сформованості умінь отримувати нові знання в цій сфері та застосовувати їх на практиці, зокрема з використанням цифрових технологій, рівень сформованості умінь організовувати комунікацію іноземною мовою з питань здоров'язбереження, рівень сформованості умінь аналізувати здоров'язбережувальні аспекти власної професійної діяльності та особистого життя), рівні (низький, критичний, середній, достатній, високий) та показники її сформованості; *уточнено й конкретизовано* сутність понять

«майбутні викладачі іноземної мови», «здоров'язбережувальна компетентність викладача іноземної мови», «формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій», «педагогічна технологія формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій»; *набули подальшого розвитку* сучасні форми і методи навчання, спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає у розробці: інноваційного змісту дисциплін філологічного циклу; рекомендацій щодо застосування цифрових технологій для формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови; діагностичного мінімуму «Оцінка сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутнього викладача іноземної мови», призначеного для здійснення моніторингу формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови; програми тренінгу «Використання платформи Canva у професійній діяльності викладача іноземних мов»; вибіркового освітнього компоненту «Оздоровчий самоменеджмент для педагогів (Wellness Self-Management for Educators)».

Матеріали дослідження можуть бути використані у процесі професійної підготовки майбутніх викладачів іноземної мови за освітніми програмами другого (магістерського) рівня спеціальностей 014.02 Середня освіта (Мова і література) та 035 Філологія з метою формування в них здоров'язбережувальної компетентності, а також у системі підвищення кваліфікації та перепідготовки, неформальної освіти та самоосвіти викладачів і вчителів іноземної мови.

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження апробовано на науково-практичних конференціях: *міжнародних*: «Сучасна вища освіта: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень» (Дніпро, 2021, 2022); «Соціокультурні та психолого-педагогічні аспекти організації освітньо-розвиткового простору в сучасному закладі освіти» (Харків, 2023); «Перспективи та інновації студентських наукових досліджень і освітніх систем в умовах воєнного стану» (Київ, 2023); «Інформаційні технології в освіті та науці» (Мелітополь – Запоріжжя, 2023); «Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (Дніпро, 2023); «Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку» (Полтава – Лубни – Миргород, 2023); *всеукраїнських*: «Інноваційні практики наукової освіти» (Київ, 2021); «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя» (Вінниця, 2021); «Наука. Інновації. Якість» (Харків, 2022); «Теорія і практика використання інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації освіти» (Київ, 2023). Результати та висновки виконаної роботи обговорено й позитивно оцінено на інтерактивному методологічному он-лайн семінарі молодих дослідників «Компетентнісні засади освітнього процесу в умовах впровадження інновацій: вітчизняний та міжнародний досвід (Житомир – Полтава – Київ, 2023), засіданнях кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу Університету імені Альфреда Нобеля

(упродовж 2022–2024 рр.).

Основні положення та результати дослідження **впроваджено** в освітній процес ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (м. Дніпро) (довідка №124 від 04.03.2024), Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (м. Запоріжжя) (довідка №01-15/934 від 28.11.2023), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль) (довідка №1916/33-03 від 30.11.2023).

Публікації. Основні результати дослідження опубліковано в 12 працях, з яких 1 стаття у фаховому науковому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази даних Web of Science, 4 статті у фахових наукових виданнях України, 7 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових конференцій.

Особистий внесок здобувача. Усі наукові результати, викладені в роботі, одержано автором самостійно. Ідеї та думки, що належать співавторам статей (О.Г. Кузьмінська, М.С. Мазорчук, В.В. Осадчий), у роботі не використовувались.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Осадчий В. В., Василюк О. М. Здоров'язбережувальна компетентність сучасного викладача іноземної мови як важлива складова професійної компетентності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : збірник наукових праць. 2022. Вип. 63. С. 106-115. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-63-106-115>.

2. Василюк О. Огляд літературних джерел з проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності в майбутніх викладачів іноземної мови. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2023. Вип. 62. Т. 1. С. 268-273. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-1-40>.

3. Василюк О. Психодіагностичні детермінанти (критерії) визначення рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Освітологічний дискурс*. 2024. Т. 1, № 44. С. 164-182. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.111>.

4. Василюк О. М. Структура здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. 2023. Вип. 87. С. 105-109. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2023.87.18>.

Статті у фахових наукових виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних

1. Kuzminska O. H., Mazorchuk M. S., Vasilyuk O. M. Students' perception of plagiarism: Case study of academic integrity formation. *Information Technologies and Learning Tools*. 2023. Vol. 96, No. 4. Pp. 121–136. DOI:

<https://doi.org/10.33407/itlt.v96i4.5299>. (*Web of Science*)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Василюк О. М. Використання можливостей генеративного штучного інтелекту у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць*. Вип. 13. Мелітополь-Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2023. С. 233-234.
2. Василюк О. М. Використання цифрового сторітелінгу у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Наука. Інновації. Якість: [матеріали національного науково-практичного форуму, Харків – 09-10 серпня 2022 року]*. Харків: УПА, 2022. С. 39-40.
3. Василюк О. М. Застосування цифрових технологій для формування компетентностей здобувачів вищої освіти як предмет наукових досліджень. *Соціокультурні та психолого-педагогічні аспекти організації освітньо-розвиткового простору в сучасному закладі освіти* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (23 травня 2023 р., м. Харків) / Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. Харків : ХГПА, 2023. С. 70-74.
4. Василюк О. М. Мапа-оповідь як засіб формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Матеріали XXVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів, №43: у 3 томах: «Перспективи та інновації студентських наукових досліджень і освітніх систем в умовах воєнного стану», 25–26 квітня 2023 року / ПЗВО «Київський міжнародний університет»*. Київ: КиМУ, 2023. Т. 1. С. 422-426.
5. Василюк О. М. Розвиток здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів іноземної мови засобами цифрових технологій. *Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Вінниця, 29–30 листопада 2021 р.). Вінниця: «Твори», 2021. С. 46-50.
6. Василюк О. М. Створення презентацій як засіб формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. *Теорія і практика використання інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації освіти*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29 червня 2023 року м. Київ. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 15-17.
7. Василюк О. М. Структура розвитку рівня здоров'язбережувальної компетентності засобами цифрових технологій. *Інноваційні практики наукової освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 8–11 грудня 2021 р.). Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 68-70.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Василюк Олени Михайлівни «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» на здобуття ступеня

доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) відповідає вимогам до дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341).

ВИСНОВОК

Ознайомившись із дисертацією Василюк О.М. «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» та науковими публікаціями, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також взявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» здобувачки Василюк Олени Михайлівни відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

2. Оленою Василюк опубліковано по темі дисертації 12 наукових праць, які розкривають основний зміст дисертації, відображають наукову новизну отриманих результатів і відповідають вимогам пунктів 9, 11, 12 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167.

3. Дисертаційна робота Василюк Олени Михайлівни «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) відповідає вимогам до дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341).

4. Рекомендувати вченій раді ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» розглянути у якості опонентів за дисертацією Василюк Олени Михайлівни на тему «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» таких науковців:

– Романишину Людмилу Михайлівну, доктора педагогічних наук, професора, в.о. завідувача кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Хмельницька обласна рада, МОН України;

– Мешко Галину Михайлівну, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, МОН України;

– Каніболоцьку Ольгу Анатоліївну, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри викладання другої іноземної мови Запорізького національного університету.

5. Дисертація Василюк Олени Михайлівни на тему «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови засобами цифрових технологій» може бути рекомендована до захисту на здобуття науково ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) у разовій спеціалізованій вченій раді.

Голова фахового семінару:

докторка педагогічних наук,
професорка, професорка кафедри
інноваційних технологій з
педагогіки, психології та соціальної
роботи ВНЗ «Університет імені
Альфреда Нобеля»

Ольга ЛЕБІДЬ

Рецензентка:

докторка педагогічних наук,
професорка, професорка кафедри
інноваційних технологій з
педагогіки, психології та соціальної
роботи ВНЗ «Університет імені
Альфреда Нобеля»

Олена ЛАВРЕНТЬЄВА

Рецензентка:

проректорка із забезпечення якості
освітнього процесу, кандидатка
педагогічних наук, доцентка
ВНЗ «Університет імені Альфреда
Нобеля»

ВІДПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ	
експертер з кафедр	
Дата «16»	квітня 2024 р.

Тетяна КОРОБЕЙНІКОВА